

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ**

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ ТА БІЗНЕС-ПРОЕКТАМИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти
галузі знань «Управління та адміністрування» ступеню вищої освіти
«бакалавр»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
маркетингу, PR-технологій та логістики
Протокол №15
від 11 травня 2021 р.

Чернігів 2021

Управління бізнесом та бізнес-проектами. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти галузі знань «Управління та адміністрування» ступеню вищої освіти «бакалавр» / Укладачі В.А.Москаленко, А.М. Москаленко Чернігів: ЧНТУ, 2021. 73 с.

Укладачі: **Москаленко Валентина Анатоліївна**,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу, PR-технологій та логістики

Москаленко Анатолій Михайлович
доктор економічних наук, доцент, член-кореспондент НААН

Відповідальний за випуск: **Вербицька Анна Вікторівна**, к.н.держ.упр.
завідувачка кафедри маркетингу,
PR-технологій та логістики
Національного університету «Чернігівська
політехніка»

Рецензент: **Полковниченко Світлана Олександрівна**,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу, PR-технологій та логістики

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТА І ВИМОГИ, ЯКІ СТАВЛЯТЬСЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ	6
ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ	17
РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ	17
ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	19
ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО БІЗНЕС-ПЛАНУ	21
ОФОРМЛЕННЯ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	23
ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	24
ШАБЛОН РОЗРОБКИ БІЗНЕС-ПЛАНУ.....	25
РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНТЕРНЕТ ДЖЕРЕЛА.....	69
ДОДАТКИ.....	73

ВСТУП

Правильний процес створення, а в подальшому розвиток кожної бізнес-структури потребує детального планування, дієвим інструментом якого виступає бізнес-план. Особливо при започаткуванні нового напрямку в бізнесі, виду економічної діяльності чи створенні стратегічного підрозділу бізнес-структури важливе значення відводиться розробці бізнес-плану. Бізнес-план – це детальний попередній аналіз та прогноз перспектив бізнес проекту. Надзвичайно важливим є бізнес-планування господарської діяльності на сучасному етапі розвитку економіки, адже об'єктивно посилюється потреба в більш детальному та комплексному впровадженні сучасних елементів планування за для забезпечення життєздатності та планової конкурентоспроможності об'єкту бізнесу.

Бізнес-план охоплює практично всі функціональні напрями підприємства, починаючи від детального опису технології бізнес-проекту і закінчуючи ґрунтовними фінансовими розрахунками ефективності господарювання. Тому його розробка і контроль реалізації (в подальшому) значно сприяє як підвищенню ефективності, так і зниженню ризиків у започаткуванні нових напрямів підприємницької діяльності. Бізнес-план є ретельно розробленим плановим документом, в якому чітко враховані реальні можливості суб'єкта бізнесу, детально, на науковій основі визначені перспективи його розвитку та засоби їх реалізації.

Об'єктом вивчення дисципліни є процеси прояву економічних законів і механізмів їх дії у специфічних умовах ведення господарської і комерційної діяльності з метою одержання прибутку при оптимальних витратах праці і коштів на одиницю кінцевої продукції. Досягнення цих цілей у бізнесі здійснюється шляхом розробки і використання найбільш раціональних прогресивних форм і методів бізнес-планування, поглиблення спеціалізації і підвищення рівня концентрації виробництва, організації оплати праці і матеріального стимулювання, науково обґрунтованої організації виробничих

процесів в усіх сферах діяльності бізнес-структур. Предметом досліджень є відносини, які виникають між стейкхолдерами виробничого і комерційного процесу з приводу встановлення і реалізації пріоритетів, цілей, пропорцій та комплексу заходів, що забезпечують їх досягнення.

З метою закріплення, поглиблення, узагальнення та отримання практичних навичок студенти при вивченні дисциплін виконують курсову роботу з дисципліни «Управління бізнесом та бізнес-проектами». Виконання даної роботи дозволить студенту не тільки практично закріпити отримані знання, а й розкрити творчий потенціал.

МЕТА І ВИМОГИ, ЯКІ СТАВЛЯТЬСЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета курсової роботи (КР) – закріплення теоретичних знань з дисципліни «Управління бізнесом та бізнес-проектами» та придбання навичок в підготовці, складанні та представленні бізнес-плану.

Під час виконання курсової роботи студент повинен:

-здійснити підготовчу роботу та зібрати матеріали для написання бізнес-плану;

-здійснити аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища започаткованого бізнесу;

-сформулювати мету, бачення та місію бізнес-плану;

-викласти основні положення бізнес-плану згідно наведеному нижче плану та запропонованого шаблону;

-підготувати роботу до представлення та захистити роботу перед аудиторією.

Курсова робота повинна містити титульний аркуш, зміст, резюме, шість розділів, додатки. В першому розділі розкриваються загальні відомості про галузь, фірму та її продукцію та здійснюють дослідження ринку. Другий розділ присвячується розробці маркетингового плану. Третій, четвертий та п'ятий розділи містять відповідно виробничий, організаційний та фінансовий плани. Шостий характеризує ризики бізнесу та шляхи їх подолання.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Обсяг курсової роботи складає 30-35 сторінок (без додатків).

Робота виконується на аркуші стандартного формату А4 (270x297мм), додержуючись таких розмірів полів: верхнє і нижнє – не менше 20 мм, лівє не менше 25 мм, правє – не менше 10 мм. Усі сторінки повинні бути пронумеровані. Шрифт – Times New Roman , розмір 14, міжрядковий інтервал –

1,5; відступ – 1,25см; вирівнювання тексту – за шириною.

Відстань між заголовком розділу та підрозділу – 1 рядок, між заголовком та текстом – 1 рядок.

Цифровий матеріал зручно оформляти у вигляді таблиць. Таблицю розміщують симетрично до тексту після першого посилання на даній сторінці або на наступній, якщо на даній вона не вміщується. Таблиця може мати назву, яку треба друкувати малими літерами (перша велика) над таблицею. Назва повинна бути короткою і повністю відображати зміст таблиці, наприклад: «Таблиця 2.1 – Найменування таблиці». На всі таблиці повинні бути посилання в тексті за формою: «наведено в таблиці 3.1»; « ... в таблицях 3.1–3.5» або в дужках по тексту (таблиця 3.6). Посилання на раніше наведену таблицю дають з скороченим словом «дивись» (див. таблицю 2.2) за ходом чи в кінці речення. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат листа, то таблицю ділять на частини, які в залежності від особливості таблиці переносять на інші аркуші або розташовують на одному аркуші поряд, або одна під одною, повторюючи в кожній частині таблиці її головку і боковик. Слово «Таблиця _» вказують один раз над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть «Продовження таблиці _» із зазначенням номера таблиці. Всі таблиці нумерують арабськими цифрами в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться в додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою. Допускається нумерація таблиць в межах всього рукопису. В низу таблиці вказується джерело походження, або один із написів: «сформовано автором на основі,,,», «розраховано автором» тощо.

Ілюстрації виконуються у вигляді креслень, ескізів, схем, графіків, діаграм, фотографій і т.п. Усі ілюстрації умовно називаються рисунками. Рисунки нумеруються в межах кожного розділу двома цифрами, поділеними крапкою – номером частини і порядковим номером рисунка. Повний підпис до ілюстрації включає елементи: умовне скорочення назви ілюстрації для посилань; порядковий номер ілюстрації; власне підпис; експлікація (пояснення

деталей ілюстрації); розшифровка умовних позначень та інші тексти типу приміток. Усі схеми, таблиці, діаграми та інші ілюстративні матеріали повинні мати назву і відповідний номер, на кожен ілюстрацію необхідне відповідне посилання в тексті. Ілюстративний матеріал у залежності від його важливості включається в основний текст курсової роботи чи виноситься в додаток, де йому привласнюється порядковий номер і на нього дається посилання в тексті. Під назвою малюнку вказується джерело походження, або один із написів: «сформовано автором на основі...», «розраховано автором» тощо.

При використанні формул у курсовій роботі необхідно дотримуватися певних правил їх оформлення. Формули виконуються в редакторі формул Microsoft Equation 3.0.

Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених відтексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал, що становить один рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знаку рівності (=) або після знаків (+), (-), (x або ·).

Приклад оформлення формул:

$$P_n = C_n \times I_n, \quad (1.1)$$

де P_n – річна продуктивність праці;

C_n – погодинна продуктивність праці;

I_n – інтенсивність праці.

Наведена формула була надрукована в першому розділі і мала другий порядковий номер.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Якщо номер не вміщується у рядку з формулою, формулу переносять на наступний рядок. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

При написанні курсової роботи здобувач вищої освіти повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в курсовій роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена курсова робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал, не включений до останнього видання.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в курсовій роботі.

Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга – номеру сторінки (наприклад, [32. с. 85]).

Посилання в тексті курсової роботи на групу джерел слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

В кінці назв запозичених таблиць та рисунків слід вказати номер використаного джерела.

Наприклад:

Рис. 1.3. Модель стратегії управління потенціалом [26, с. 125].

Коли в тексті курсової роботи необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Наприклад:

Цитата в тексті: «... незважаючи на пріоритетне значення каналів зв'язку між діловими партнерами, ні в якому разі не можна ігнорувати найбільші канали передавання інформації [6, с. 29]».

Відповідний опис у переліку посилань:

6. Дейнеко Л. В. Економічні проблеми розвитку харчової промисловості України та її регіонів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук: спец. 08.10.01 «Розміщ. прод. сил і регіон. екон.» Київ, 2000. 29 с.

Посилання на ілюстрації курсової роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: «рис. 1.2».

Посилання на формули курсової роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці курсової роботи необхідно посилатися в тексті, при цьому

слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Наприкінці курсової роботи наводиться *список використаних джерел*. До цього списку включаються публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані.

Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з поправками (код УКНД 01.140.40)

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні курсової роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Наприклад:

1 автор (без редактора):

1. Федорова Л.Д. З історії пам'ятко-охоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

2. Скидан О.В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.

1 автор (з редактором):

1. Воробей П.А. Кримінальна відповідальність за незаконну торговельну

діяльність : монографія / за ред. В.К. Матвійчука. Київ : Укр. академія внутр. справ, 1996. 116 с.

2-3 автори (без редактора):

1. Пичугина Т.С., Баранов П.Ю. Модель возведения комплекса объектов (расчет эффективности капитальных вложений). Харьков, 1985. 136 с.

2. Лусь В.І., Киркач Т.Є., Мандріченко О.Є. Практикум з нарисної геометрії: навчальний посібник. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014. 118 с.

3. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of environment al objects of the Carpathian biosphere reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

4 й більше авторів (без редактора):

1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / В.В. Вітвіцький та ін. Київ : Укragenпромпродуктивність, 2006. 106 с.

2. Основи марикультури / І.І. Грициняк та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.

3. Electrodes of conductive metallic oxides / J.M. Honig et al. Amsterdam : Elsevier, 1980. 260 p.

2 та більше авторів (з редактором):

1. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставків / А.І. Андрющенко та ін. ; за ред. М.В. Гринжевського. Київ : Знання, 1998. 124 с.

2. Закон України «Про Національну поліцію»: науково-практичний коментар / О.І. Безпалова та ін. ; за заг. ред. В.В. Сокурєнка ; передм. В.В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

Видання за редакцією, укладачі, упорядники

1. Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І.Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.

2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / відп. ред. А.А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.

3. Правова основа діяльності органів державної влади: збірник нормативних актів / упоряд. П.М. Любченко. Харків : ФІНН, 2010. 303 с.

Автор і перекладач:

1. Котлер Ф. Основы маркетинга : учебное пособие / пер. с англ. В.Б.Боброва. Москва, 1996. 698 с.

2. Брігхем Є.В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В.В.Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.

Колективний автор / без автора (збірники, матеріали конференцій):

1. Україна в цифрах. 2007 : статистичний збірник / Державний комітет статистики України. Київ, 2008. С. 185–191.

2. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

3. Ресурсосбережение и энергоэффективность инженерной инфраструктуры урбанизированных территорий и промышленных предприятий : материалы II Международной научно-технической интернет-конференции, г. Харьков, 2–27 февраля 2016 г. Харьков, 2016. 150 с.

Багатотомне видання:

1. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибрані твори. Київ : Рад. школа, 1983. Т. 1. 480 с.

2. Юридична енциклопедія : в 6 т. / за ред. Ю.С. Шемшученка. Київ : «Укр. енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2001. Т. 3 : К – М. 792 с.

3. Франко І. Твори. У 50 т. Т. 45. Київ, 1986. 480 с.

Розділ книги:

1. Наумов М.С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. *Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки* : монографія / В.П. Решетило, М.С. Наумов, Ю.В. Федотова. Харків, 2014. С. 213–241.

2. Саблук П.Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. *Основи аграрного підприємництва* / за ред. М.Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.

Стаття в журналі, газеті:

1. Яцків Я.С., Радченко А.І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісник Національної академії наук України*. 2012. № 6. С. 62–67.

2. Мозоль А.П. Злочинність мігрантів (кримінологічна характеристика). *Вісник Університету внутрішніх справ. Серія «Право»*. 1999. Вип. 7. Ч. 2. С.112–119.

3. Аврамцев О. Хронограф: події в історії. *Слобідський край*. 2015. 27 січня. С. 8.

4. Dankevych Ye.M., Dankevych V.Ye., Chaikin O.V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 2017. Vol. 65. № 1. P. 259–271.

Тези доповідей у матеріалах конференцій:

1. Скальський В.Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. *Теорія і практика раціонального проектування, виготовлення і експлуатації машинобудівельних конструкцій* : праці II міжнар. наук.-техн. конф., м. Львів, 11–13 листопада 2010 р. Львів, 2010. С. 9–10.

2. Борисова В.І. Зміст заповіту. *Проблеми цивільного права та процесу* : матеріали наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті проф. О.А. Пушкіна, 27 травня 2016 р. Харків : ХНУВС, 2016. С. 20–24.

Електронні ресурси:

1. Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

2. Вільчик Т.Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів. *Форум права*. 2016. № 1. С. 30–36. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_7.pdf (дата звернення: 20.09.2016).

3. Харківський національний університет внутрішніх справ. *Вікіпедія: вільна енциклопедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківський_національний_університет_внутрішніх_справ (дата звернення: 15.09.2016).

4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? *Екологія життя* : веб-сайт. URL: <http://www.eco-live.com.ua> (дата звернення: 12.10.2017).

5. Axak N. Development of multi-agent system of neural network diagnostics and remote monitoring of patient. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2016. Vol. 4. № 9(82). P. 4–11. DOI: 10.15587/1729-4061.2016.75690.

6. Кожухівський А.Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс] : практикум / Черкаський держ. технол. ун-т. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск (CD-R).

Дисертації та автореферати:

(*може не вказуватися місце захисту дис. та повна назва спеціальності*)

1. Черевко П.П. Створення юридичних осіб приватного права : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2008. 225 с.

2. Савченко Л.А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 1997. 27 с.

3. Дутко А.О. Юридичні конструкції та їх використання в законотворчій практиці України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» ; Львівський держ. ун-т внутр. справ. Львів, 2010. 20 с.

Закони та інші нормативні документи:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 26.08.2016).

3. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 / Президент України. *Офіційний вісник Президента України*. 2015. № 2. С. 14. Ст. 154.

4. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. *База даних*

«Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 26.08.2016).

5. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822> (дата звернення: 13.10.2017).

Архівні матеріали:

1. Науковий архів Інституту історії України НАН України. Ф. 2. Оп. 3. Спр. 170. № 1. Арк. 5.

2. Приветственный адрес в честь 50-летия творческой и научно-педагогической работы А.Н. Бекетова от ректора ХИИКСа // Музейный комплекс Харьков. нац. ун-та гор. хоз-ва им. А.Н. Бекетова. Осн. Ф. 125. Вх. инв. № 225.

Стандарти:

1. ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).

2. СОУ-05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України).

Додатки оформляються як продовження даної курсової роботи на наступних її аркушах. Кожен додаток повинен починатися з нового аркуша (сторінки). Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток _» і велика літера що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, «Додаток А, Додаток Б». Один додаток позначається як додаток А.

Завершену і оформлену належним чином курсову роботу обов'язково підписує автор на останній сторінці списку використаних джерел.

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим без посилання на них.

Нумерація сторінок курсової роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки, шрифт Times New Roman 12-го розміру.

ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Управління бізнесом та бізнес-проектами» виконується за бажанням здобувача вищої освіти у вигляді класичної курсової роботи складеного розширеного Бізнес-плану. Бізнес напрямок складання Бізнес-плану студентом вибирається самостійно. Роботу можна виконувати індивідуально або колективно, командою яка складається з 2-3 студентів.

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Бізнес-планування та проектування в сфері сільськогосподарського виробництва
2. Бізнес-планування та проектування в сфері переробки сільськогосподарської продукції.
3. Бізнес-планування та проектування в галузі агропромислового виробництва.
4. Бізнес-планування та проектування в сфері сільського та зеленого туризму.
5. Бізнес-планування та проектування в сфері готельного бізнесу.
6. Бізнес-планування та проектування в сфері ресторанного бізнесу.
7. Бізнес-планування та проектування в сфері роздрібної торгівлі.

8. Бізнес-планування в сфері індустрії краси.
9. Бізнес-планування в сфері промислового виробництва.
10. Бізнес-планування в галузі виробництва меблів.
11. Бізнес-планування в сфері туризму.
12. Бізнес-планування в сфері надання освітніх послуг
13. Бізнес-планування в сфері надання медичних послуг.
14. Бізнес-планування в сфері послуг.
15. Бізнес-планування в сфері індустрії краси.
16. Бізнес-планування в сфері спортивно-оздоровчих послуг.
17. Бізнес-планування в сфері мистецтва.
18. Бізнес-планування в сфері аудиторсько-консалтингових послуг.
19. Бізнес-планування в сфері маркетингових послуг.
20. Бізнес-планування на ринку нерухомості.
21. Бізнес-планування в сфері банківських послуг.
22. Бізнес-планування в сфері побутових послуг.
23. Бізнес-планування в сфері індустрії краси.
24. Бізнес-планування в сфері креативної індустрії.
25. Бізнес-планування в сфері будівництва.
26. Бізнес-планування в сфері флористики.
27. Бізнес-планування в сфері індустрії краси.
28. Бізнес-планування в сфері громадського харчування.
29. Бізнес-планування в сфері зоотехнічного та ветеринарного обслуговування.
30. Бізнес-планування в сфері надання послуг з дизайну.

Назва курсової роботи може звучати так: «Бізнес-планування та проектування в сфері сільськогосподарського виробництва (на прикладі створення фермерського господарства по вирощуванню екологічних овочів)», або «Бізнес-планування в сфері надання освітніх послуг (на прикладі створення приватного дитячого садочка), тощо.

ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Титульний аркуш курсової роботи

Титульний аркуш бізнес-плану

Зміст бізнес-плану.

Резюме.

1. Галузь, фірма та її продукція (послуги), аналіз ринку:
  - 1.1. Аналіз поточної ситуація і тенденції розвитку галузі.
  - 1.2. Конкурентний аналіз галузі. SVOT - аналіз
  - 1.3. Опис продукту (послуги) бізнес-структури.
  - 1.4. Основні характеристики об'єкту бізнесу (підприємства, фірми, філії, підрозділу тощо).
    - 1.5. Загальна характеристика ринку продукту.
    - 1.6. Сегментація ринку. Портрет потенційного клієнта.
    - 1.7. Місцезнаходження об'єкту бізнесу.
2. Маркетинговий-план:
  - 2.1. Стратегія маркетингу.
  - 2.2. Товарна політика
  - 2.3. Ринкова атрибутика товару
  - 2.4. Цінова політика. Визначення ціни на продукт, товар чи послугу.
  - 2.5. Комунікаційна політика
  - 2.6. Прогноз обсягів продажу.
3. Виробничий план:
  - 3.1. Опис технології виробництва та збуту продукції (надання послуг).
  - 3.2. Планування потреби у матеріально-технічній базі.
  - 3.3. Виробнича програма.
  - 3.4. Планування прямих матеріальних витрат
  - 3.5. Планування витрат на оплату праці.
  - 3.6. Планування та розподіл накладних виробничих витрат
  - 3.7. Формування собівартості виробленої продукції, робіт чи послуг

4. Організаційний план:

- 4.1. Форма організації бізнесу.
- 4.2. Потреба в персоналі.
- 4.3. Власники бізнесу й команда менеджерів.
- 4.4. Організаційна схема управління.
- 4.5. Розрахунок адміністративних витрат та витрат на збут.

5. Фінансовий план:

5.1. Планування фінансових результатів функціонування бізнес-структури.

5.2. Постійні та змінні витрати

5.3. Точка беззбитковості

5.4. План руху грошових коштів.

5.5. Фінансові коефіцієнти

6. Оцінка ризиків

6.1. Типи можливих ризиків

6.2. Способи реагування на загрози для бізнесу

Джерела використаної інформації

Додатки

Ця структура є лише приблизною схемою бізнес-плану. Конкретний бізнес-план може бути і не таким докладним. Але тут указані ті основні розділи, які необхідно включити до бізнес-плану, орієнтованого на залучення інвестицій у виробничу діяльність.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО БІЗНЕС-ПЛАНУ

1. Має бути стислим, простим, але адекватно розкривати сутність підприємницького проекту (для більшості невеликих проектів з обсягами фінансування 80—100 тис. грн, обсяги бізнес-планів обмежуються 20—25 стор.)

2. Має бути функціональним, тобто містити лише корисну інформацію, яка цікавить або може зацікавити читача. У разі необхідності додаткову, пояснювальну, первинну інформацію дозволяється винести в додатки (обсяги їх не обмежуються)

3. Має ґрунтуватися на реалістичних припущеннях. Прогнози та передбачення треба підкріпити посиланнями на тенденції та пропорції розвитку галузі, на проведені дослідження ринку, на досвід діяльності конкурентів тощо.

4. У цілому має бути песимістичним, тобто орієнтуватися на найгірший результат і в такий спосіб створювати певний «запас міцності» бізнесу.

5. Має бути легким для сприйняття, чітким та логічним, щоб у ньому можна було швидко знайти потрібну інформацію. Отже, у структурі бізнес-плану треба виділяти розділите параграфи.

6. Має забезпечувати збереження конфіденційної інформації про фірму та її діяльність

7. У бізнес-плані рекомендується уникати професійних жаргонізмів, суто технічних описів продукції, операцій, процесів. Треба користуватися загальновідомими термінами, інформацію викладати у діловому стилі, але якомога доступніше.

До загальних правил оформлення бізнес-плану належать:

- наявність титульного аркуша із зазначенням на ньому повної назви, адресита телефону фірми);
- наявність сторінки змісту (перелік розділів, параграфів, таблиць, рисунківтощо) з посторінковою рубрикацією;
- розміщення резюме (коротких висновків) на початку бізнес-плану;

- розміщення в кінці бізнес-плану додатків (що деталізують, доповнюють та уточнюють інформацію, наведену в основних розділах);
- наявність приміток та посилань на джерела використаної інформації.

Резюме – це стислий (1-2 стор.), або зведена таблиця огляд підприємницького проекту, його ключових, найбільш важливих та значущих аспектів. Фактично резюме є гранично стислою версією бізнес-плану. Резюме викладають так, щоб привернути увагу потенційних інвесторів та кредиторів, зацікавити їх у більш легальному вивченні бізнес-плану та сформувані достатньо чітке уявлення про найсуттєвіші риси підприємницького проекту;

У резюме необхідно:

- ✓ дати короткий опис концепції бізнесу, його можливостей та стратегії їх реалізації, котрі забезпечать бізнесу переваги на ринку;
- ✓ навести відомості про цільовий ринок бізнесу (основні споживчі якості товару, особливості його технічного обслуговування, передбачувані обсяги продажу, частка ринку);
- ✓ розкрити унікальні характеристики бізнесу, найбільш суттєві конкурентні переваги фірми, які мають місце або будуть створені внаслідок реалізації розробленої стратегії;
- ✓ указати на компетенцію та професіоналізм керівників фірми та членів команди менеджерів;
- ✓ навести основні передбачувані показники фінансової діяльності фірми (прибутковість, період досягнення беззбитковості, термін повернення інвестицій тощо);
- ✓ окреслити загальну потребу в коштах, визначити бажану форму їх отримання, охарактеризувати можливі форми повернення.

ОФОРМЛЕННЯ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота оформляється згідно плану та вимог наведених вище. Титульний аркуш оформляється за зразком наведеним в додатку А. Увага! Перед титульним листом бізнес плану розміщується титульний лист розрахунково графічної роботи.

Примірна інформація титульного листа бізнес-плану наведена в додатку Б. Після завершення виконання та оформлення розрахунково-графічної роботи студент прикріплює її в системі дистанційного навчання «Moodle» не пізніше, ніж за 10 днів до початку екзаменаційної сесії. Дата одержання роботи фіксується автоматично. Якщо КР подається пізніше зазначеного терміну, то вона не доопрацьовується, а оцінюється в тому вигляді, в якому була подана на кафедру. Керівник перевіряє розрахунково-графічну роботу та оформляє письмову рецензію. У рецензії дається коротка характеристика роботи за всіма розділами. Ознайомитись з рецензією студент має змогу в системі «Moodle». За наявності істотних недоліків керівник не допускає роботу до захисту. У цьому випадку курсова робота повинна бути доопрацьована з урахуванням зазначених у рецензії недоліків і рекомендацій та повторно подана для перевірки.

При підготовці до захисту КР необхідно виконати всі вказівки, подані у рецензії, врахувати зауваження по тексту роботи, підготувати доповідь у межах 5 хвилин і ілюстративний матеріал, в якому відображені основні аспекти викладені в роботі. Під час захисту студент коротко доповідає зміст курсової роботи, обґрунтовує висновки і пропозиції та відповідає на запитання за темою дослідження. Студенти, що не виконали в строк курсову роботу або не захистили її (одержали незадовільну оцінку), не допускаються до заліку з даної дисципліни.

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінка курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка складається з двох частин: 1) виконання курсової роботи (до 70 балів) і 2) захисту (до 30 балів). Форми контролю та оцінювання виконання КР наведені в таблиці, нижче.

Вид роботи	Форма контролю	Кількість балів
Теоретична частина	1. Актуальність проблеми в сучасних умовах, складність її розробки	0 – 5
	2. Повнота використання джерел, вітчизняної та іноземної економічної літератури з розглянутих питань	0 – 5
	3. Методи дослідження	0 - 5
Практична частина	1. Повнота та якість зібраних фактичних даних за об'єктом дослідження	0 – 5
	2. Правильність виконання розрахункової частини	0 - 10
	3. Деталізація та правильність написання висновків до таблиць та розрахунків	0 – 5
	4. Творчий характер аналізу й узагальнення фактичних даних на основі сучасних методів і наукових досягнень	0 – 5
	5. Наукове та практичне значення пропозицій, висновків і рекомендацій, ступінь їхньої обґрунтованості	0 - 10
Оформлення роботи	1. Навички лаконічного, чіткого і грамотного викладу матеріалу	0 – 5
	2. Оформлення роботи відповідно до методичних вказівок	0 – 5
	3. Відповідність роботи принципам Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка»	0 – 10
Захист курсової роботи	1. Презентаційний матеріал та якість доповіді	0 – 15
	2. Уміння вести полеміку з теоретичних і практичних питань курсової роботи, глибина та правильність відповідей на зауваження і запитання	0 – 15
Разом		0 - 100

ШАБЛОН РОЗРОБКИ БІЗНЕС ПЛАНУ

Підприємство _____
(назва)

Адреса _____

E-mail _____, Телефон _____

Суворо конфіденційно

*Прохання повернути, якщо
Вас не зацікавив проект*

Кому _____

Коротка назва проекту (до 20-30 знаків)

Повна назва проекту

Керівник підприємства _____

Тел. _____

Проект підготовлений _____

Тел. _____

Дата початку реалізації проекту _____

Тривалість проекту _____

Дата складання _____ 20 ____

Конфіденційність _____

Меморандум про конфіденційність

Жодна частина цього бізнес плану не може бути скопійована чи передана третім особам без згоди власника –

_____.
(прізвище, ім'я, по батькові автора)

В разі відмови інвестора вкладати кошти в підприємство бізнес план повинен бути повернутий власнику. Даний бізнес план є предметом інтелектуальної власності та його використання врегульовується згідно чинного законодавства України.

РЕЗЮМЕ

Концепція проекту	
Наші цінності	
Місія проекту	
Бачення проекту	
Цілі проекту	
Місце знаходження потужностей	

Графік реалізації проекту	Проектний період	2 роки
	Початок продажів по Проекту	з ...
Бюджет проекту	Вартість проекту	\$...
	В том числі:	
	Власні засоби	\$...
	Інвестовані засоби	\$...
	Коефіцієнт автономії	%
Прибутковість проекту	Валовий дохід	\$...
	Капіталізований чистий прибуток	\$...
	Сукупний грошовий потік	\$...
Інвестиційна привабливість проекту	Ставка дисконту	%...
	Дисконтований період окупності (DPP), років	
	Чиста теперішня вартість проекту (NPV)	\$...
	Внутрішня ставка дисконту (IRR)	%...
	Індекс прибутковості вкладень (PI)	

1. ГАЛУЗЬ, ФІРМА ТА ЇЇ ПРОДУКЦІЯ. АНАЛІЗ РИНКУ

1.1. Аналіз поточної ситуація і тенденції розвитку галузі

Основні тенденції в галузі _____

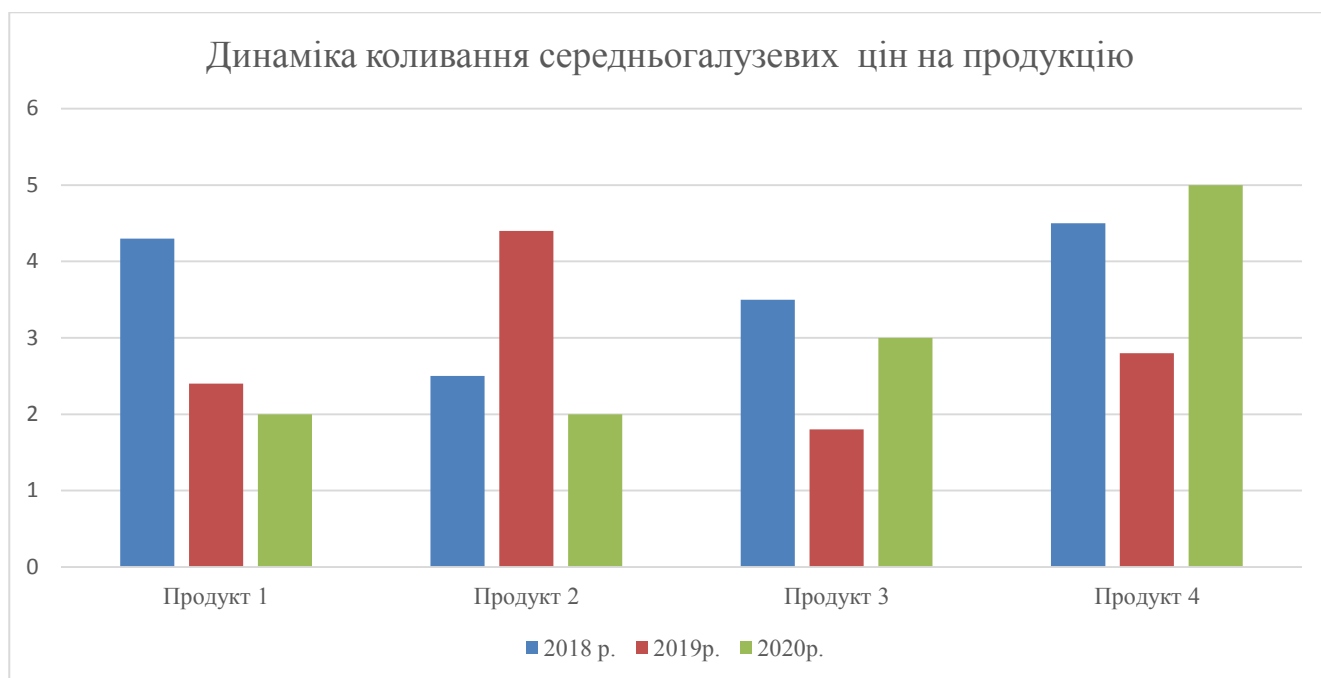

Таблиця 1.1 – Динаміка обсягів реалізації продукції галузі

Продукція	2018 р., тис. грн	2019 р.		2020 р.	
		тис. грн	Темп приросту,%	тис. грн	Темп приросту, %

1.2. Інвестиційна привабливість галузі

Таблиця 1.2 - Критерії вибору стадії життєвого циклу галузі

Темпи зростання обсягу реалізації продукції	Рівень прибутковості (збитковості)		
	<0	→0	>0
<100	Занепад	Занепад	Зрілості
→100	Зрілість	Зрілість	Уповільнене зростання
>100	Зародження	Становлення	Прискорене зростання

Таблиця 1.4. – Порівняльний аналіз ринкових стратегій найближчих конкурентів та виявлення конкурентних сил підприємства (10 бальна шкала)

Чим приваблює продукт (послуга) споживача (клієнта)?	Що пропонує			
	Власне підприємство	Конкурент «А»	Конкурент «Б»	Конкурент «В»
1. Якість				
2. Низькі ціни				
3. Широкий асортимент				
4. Надійність				
5. Після продажне обслуговування				
6. Доставка				
7. Місцезнаходження				
8. Продаж у кредит				

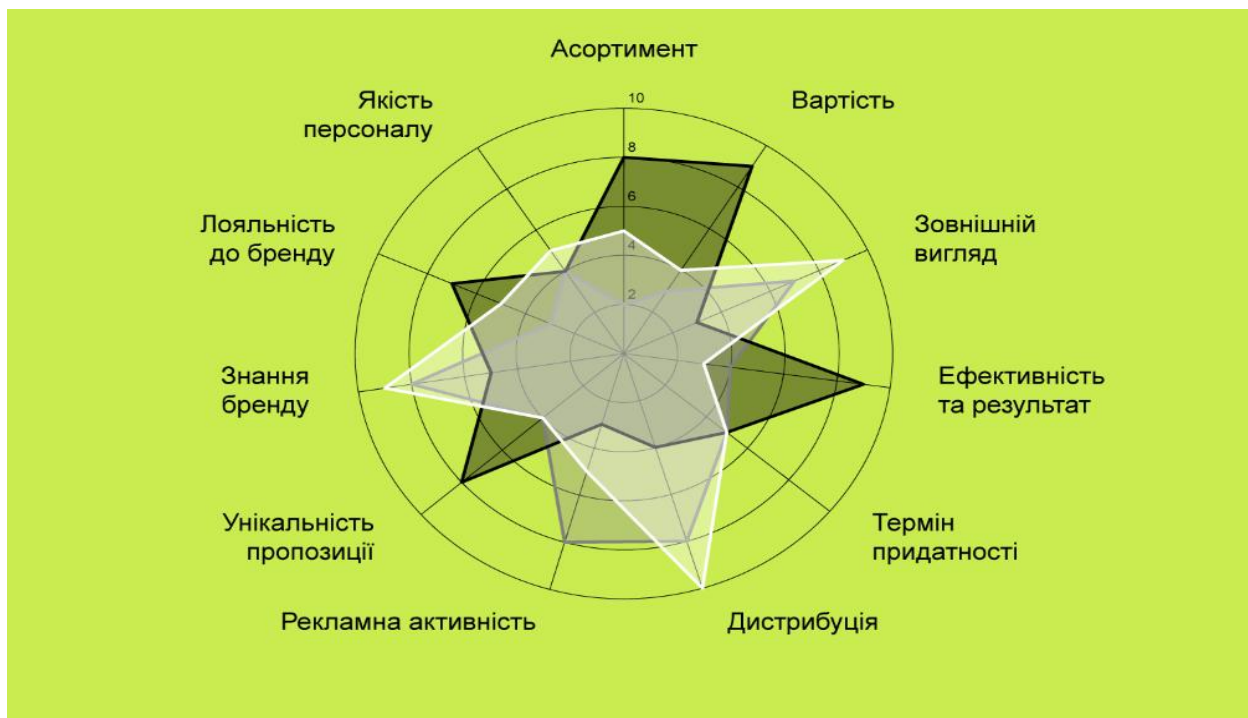

Рис. 1.2. Багатокутник конкурентоздатності

1.4. Характеристика підприємства

Таблиця 1.5 - Характеристика підприємства (фірми.)

Параметри	Характеристика
Повна назва підприємства	
Скорочена назва підприємства	
Юридична адресу підприємства	
Види діяльності	
Організаційно-правова форму підприємства	
Форма власності	
Загальний розмір статутного капіталу	
Банківські реквізити	
Адреса податкової інспекції підприємства	
Прізвища та контактні реквізити керівників підприємства	
Основні цілі	

Таблиця 1.6 – Частки статутного капіталу та джерела їх формування засновниками підприємства

Засновник	Розмір внесеного капіталу	Частка в загальному розмірі статутного капіталу

1.5. Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища

Таблиця 1.7 - SWOT-аналіз

Сильні сторони	Можливості
Слабкі сторони	Загрози

1.6. Характеристика продукту (послуги)

Таблиця 1.8 - Споживчі характеристики продукції

Параметри	Характеристика
Назва продукції	
Асортимент	
Супутні товари	
Додатковий сервіс	
Наявність патенту, торгового знаку	
Якісні характеристики	
Сировина	
Потреби споживачів, які задовольняє продукт	
Особливі (оригінальні) риси продукту	
Упаковка	

Коментарі

1.7. Аналіз ринку. Аватар клієнта

Таблиця 1.8 – Бар'єри для входу на ринок

Бар'єр	Характеристика	Спосіб подолання
Інвестиції		
Технології		
Створення бренду		
Обладнання		
Сировина		
Доступ до каналів розподілу		
Місце розташування		

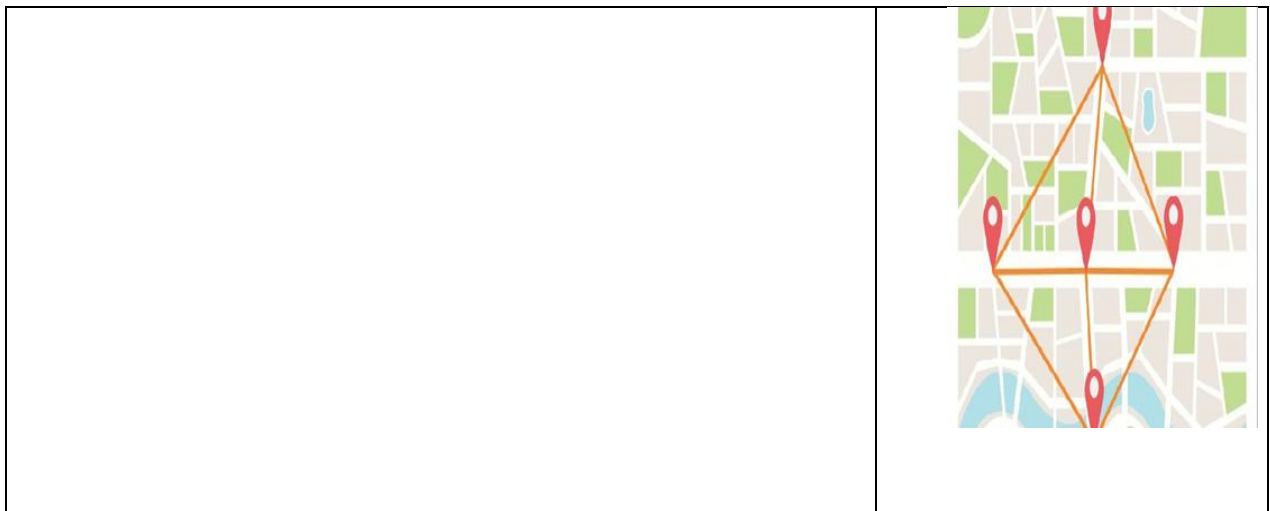
Таблиця 1.9 – Цільова аудиторія

Ознаки ЦА	Первинна аудиторія	Вторинна аудиторія
Демографічні		
Географічні		
Економічні		
Мотиваційні		
Психологічні		

Таблиця 1.10 – Аватар клієнта

1.8. Місце знаходження об'єкта бізнесу

2. Маркетинг-план

2.1. Маркетингова стратегія

Для просування продукту нашого підприємства вибрана
_____ стратегія маркетингу, так як

Реалізація стратегії маркетингу здійснюватиметься завдяки ефективній взаємодії нижче-наведених політик.

2.2. Ринкова атрибутика товару

Ринкова атрибутика товару включає :

Товарний знак, товарна марка (марочне ім'я, марочний знак)

ЗОБРАЖЕННЯ

2.4. Цінова політика

Ціноутворення на підприємстві передбачає використання такого методу ціноутворення, як _____

Розрахунок або обґрунтування ціни для підприємства, без врахування непрямих податків (ПДВ):

Розрахунок ціни для кінцевого споживача з ПДВ та іншими непрямими податками:

При цьому підприємство застосовує таку концепцію ціноутворення як _____, оскільки _____.

Бонусна політика підприємства передбачає:

Таблиця 2.3.- Ціни на продукцію протягом року

Продукт (назва)	Ціна											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2.5. Комунікаційна політика

Імідж	Фірмовий стиль	Бренд
-------	----------------	-------

Таблиця 2.6 - Планування розподілу бюджету витрат на маркетинг

Маркетингові заходи	Структура, %	Витрати, грн
Реклама	75	
Інші заходи	20	
Маркетингові дослідження	5	
Разом	100	

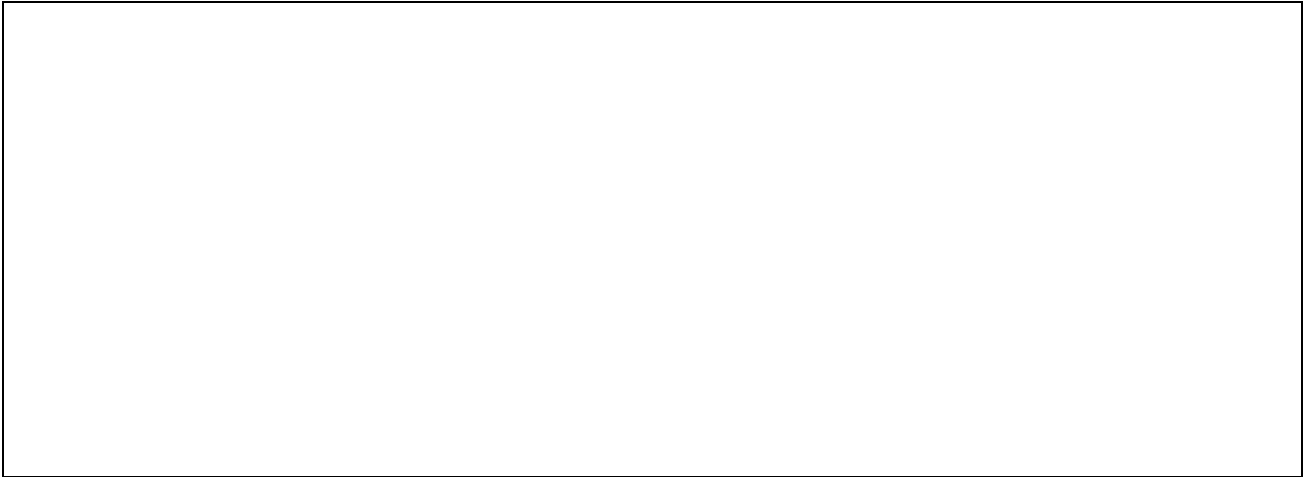

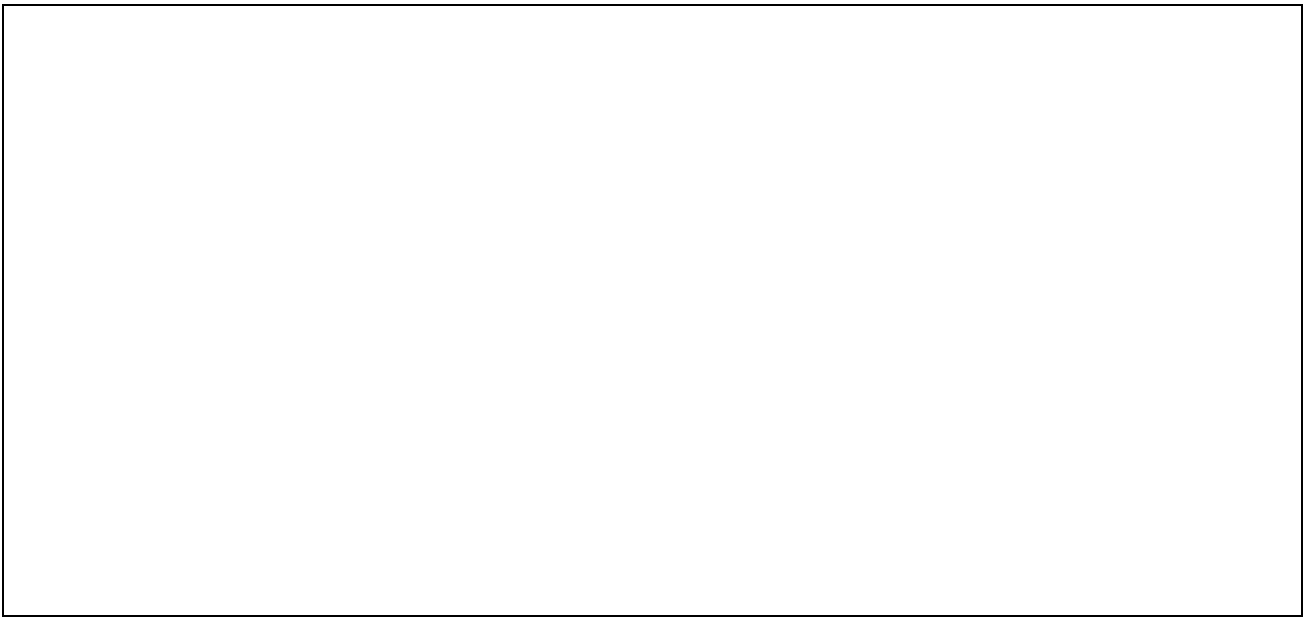

Зображення ключових елементів технологічного процесу

Технологічна схема

3.2. Планування потреби у матеріально-технічній базі

Таблиця 3.1 – Планування потреби (до початку реалізації підприємницького проекту) у матеріально-технічній базі

Елемент матеріально-технічної бази	Наявний, буде придбано чи одержано в оренду	Постачальник	Вартість придбання, грн.	Терміни служби (міс.)	Додаткові витрати, які будуть понесені до початку реалізації проекту, грн.
1. Будівлі і споруди					
2. Машини і обладнання					
3. Сировина та матеріали (інвентар)					

3.3. Розрахунок амортизаційних відрахувань

Таблиця 3.2 - Нарахування амортизації прямолінійним методом

Рік	Амортизаційні відрахування	Накопичена амортизація	Залишкова вартість
1			
2			
3			
4			
5			

Таблиця 3.3 - Нарахування амортизації виробничим методом

Рік	Фактичний обсяг виробництва	Амортизаційні відрахування	Накопичена амортизація	Залишкова вартість
1				
2				
3				
4				
5				

Таблиця 3.4 - Нарахування амортизації кумулятивним методом

Рік	Розрахунок	Амортизаційні відрахування	Накопичена амортизація	Залишкова вартість
1				
2				
3				
4				
5				

Можна по іншому

Таблиця 3.6. – Бюджет використання основних матеріалів

Показник	Матеріал А	Матеріал В	Матеріал Г	Матеріал Д	Разом
Обсяг виробництва, од					
Нормативні витрати на одиницю продукції, од					
Виробничі потреби в матеріалах, од					
Середньозважена ціна за 1 кг., гр. од					
Прямі матеріальні витрати на виробництво продукції					

Таблиця 3.9 - Розподіл накладних виробничих витрат між об'єктами калькуляції

Продукція	Постійні ВНВ			Змінні ВНВ		
	База розподілу	Коефіцієнт розподілу, %	Сума, грн	База розподілу	Коефіцієнт розподілу, %	Сума, грн
Разом		100			100	

4.4. Організаційна структура управління

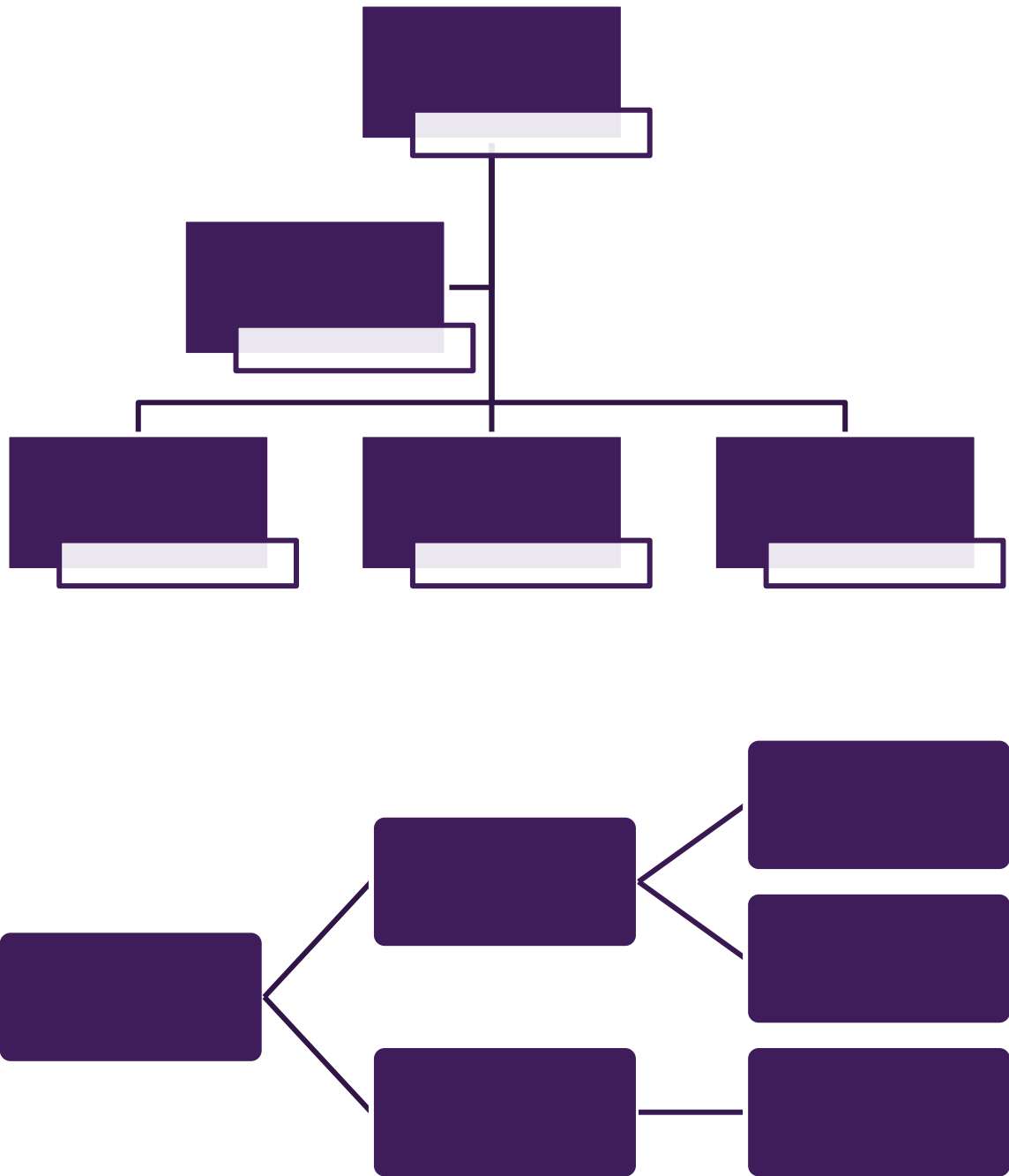

Рис. 4.1. Організаційна структура

5.2. Бюджет змінних і постійних витрат

Таблиця 5.2 – Бюджет постійних та змінних витрат, гр. од.

Стаття витрат	Змінні витрати	Постійні витрати
Прямі матеріальні витрати	+ р.3	
Прямі витрати на оплати праці	+р.3	
Інші прямі витрати	+р3	
Виробничі накладні витрати	+р.3	+р3
Витрати на збут	+р.2	+р2
Адміністративні витрати		+р4
Разом		

5.3. Точка беззбитковості і запас надійності

Розрахунок точки беззбитковості

Розрахунок запасу надійності

Обсяг реалізації для отримання запланованого прибутку

Таблиця 5.3 - Розрахунок точки беззбитковості в умовах асортименту

Продукція	Обсяг продаж, од	Комбінація продаж	Ціна, грн	Змінні витрати на од., грн	Маржинальний дохід, на од, грн	Точка беззбитковості, од.
Разом		1				

6.2. Розрахунок стартового капіталу

Таблиця 6.2- Аналіз стартового капіталу

Стаття формування стартового капіталу	Сума, грн	Джерела фінансування	Сумарне значення, грн

6.3. Показники привабливості проекту

Таблиця 6.3 - Розрахунок Чистої теперішньої вартості

Рік	Грошовий потік	Фактор дисконту	Теперішня вартість
1			
2			
3			
Теперішня вартість			
Інвестиції			
Чиста теперішня вартість (NPV)			

РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНТЕРНЕТ ДЖЕРЕЛА

1. Агафонова Л. Підготовка бізнес-плану: практикум. Київ: Знання, 2017. 58 с
2. Бізнес-планування: навч. посібник. Київ: Знання, 2013. 173 с.
3. Давидович І. Є. Управління витратами : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.
4. Данилко В. К. , та ін. Управління витратами : навч. посібник. Київ: Каравела, 2014. 256 с.
5. Дієва Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ, Центр навчальної літератури, 2017. 308 с.
6. Донець Л. Основи підприємництва: навчальний посібник. Київ, Центр навчальної літератури, 2016. 315 с.
7. Дратвер Б. Основи підприємницької діяльності: навчальний посібник. Кіровоград, 2003. 186 с.
8. Кваша О. С. Бізнес-планування у діяльності організації: європейські стандарти, основні методологічні підходи та базові процедури. *Економіка і суспільство*. 2017. № 12. С. 268-275.
9. Крайнік О.М.. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 80 с.
10. Мельников А.М. Основи організації бізнесу: навчальний посібник. Київ, Центр навчальної літератури, 2013. 200 с.
11. Москаленко В.А. Концепції ціноутворення в сучасній маркетинговій політиці підприємств. *Системний маркетинг: сучасні аспекти: колективна монографія* під заг.ред. В.В.Жидок. Чернігів: ЧНТУ, 2016. С.175–190.
12. Москаленко В.А. Особливості методики калькуляції собівартості в різних галузях народного господарства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. №2. URL: <http://easternnenrope/in.ua/index.php/2-2016-ukr>

13. Москаленко В.А. Удосконалення основних напрямків маркетингової політики просування інноваційних розробок /В.А. Москаленко// «Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського. Серія: Економіка і управління». Том 29 (68). № 5. 2018. С.72-76.
14. Ноздріна Л.В. та ін. Управління проектами: підручник. За заг.ред. Л.В. Ноздріної. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 432с.
15. Омеляненко Т. В., Короткова К. О. Розвиток малого підприємництва та малого бізнесу в Україні. *Ефективна економіка*. №1 2020. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7584>
16. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
17. Орлова К. Є. Теоретичні засади управління бізнесом. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 392-396.
18. Основи підприємництва : підручник. Житомир, ЖДТУ, 2019. 493 с.
19. Планування діяльності підприємства: навчально-методичний посібник: Київ: КНЕУ, 2019. 252 с.
20. Покропивний С.Ф., та ін. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування. Київ: КНЕУ, 2018. 160 с.
21. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2019. 181 с.
22. Цивільний кодекс України : Кодекс України № 435- IV від 16.01.2003 р. зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
23. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ, : КНЕУ, 2004. 699 с.
24. Щєбликіна І. О. Основи менеджменту: навч. посібник . Мелітополь : ВБ «ММД», 2015. – 479 с.

25. Яремко З. М. Модель бізнес-аналітики підприємства в контексті стратегічного управління. *Інноваційна економіка*. 2013. № 3. С.328-333. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_3_76
26. Encyclopedia of management . Farlington Hills : Thomson Gale, 2006. 1028 p.
27. Hill C. Essentials of strategic management / C. W. L. Hill, G. R. Jones. 2nd ed. Cengage Learning, 2008. 385 p.
28. Goi C. L. Marketing Mix: A Review of ‘P’. Journal of Internet Banking and Commence. 2005. № 10. URL: <http://www.icommercecentral.com/open-access/marketing-mix-a-review-of.pdf>
29. Kotler P. Marketing Management - 14th edition. New Jersey: Prentice Hall, 2011. 812 p.
30. Hill C. Essentials of strategic management /C. W. L. Hill, G. R. Jones. 2nd ed. Cengage Learning, 2008. 385 p.
31. Kotler P. Marketing management. New Jersey: Prentice Hall, 2012. 812 p.
32. Marantika A., Rathod H. S., Chauhan R., Putri L.T. and Maseleno A. Ethics in Finance, Financial Globalization and Stakeholder Responsibility: New Concept of Corporate Finance. International Journal of Psychosocial Rehabilitation. 2020. Vol. 24. Issue 01. P. 1556-1563.
33. Orlova K. Key marketing tools formation and application in business management. *Economics, Management and Sustainability*, [S.l.]. 2018. v. 3, n. 2. p.76-84. Access mode: <http://jems.sciview.net/index.php/jems/article/view/56>.

Інформаційні ресурси

1.	Система дистанційного навчання ЧНТУ. Курс: Управління бізнесом та бізнес-проектами	http://eln.stu.cn.ua/
2.	Верховна Рада України	http://www.rada.gov.ua/
3.	Державна служба статистики України	http://www.ukrstat.gov.ua/
4.	Кабінет міністрів України	http://www.kmu.gov.ua/
5.	Міністерство економіки України	www.me.gov.ua
6.	Міністерство фінансів України	www.minfin.gov.ua
7.	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua
8.	Національний банк України	http://www.bank.gov.ua/
9.	Наукова бібліотека Національного університету «Чернігівська політехніка»	http://library2.stu.cn.ua/
10.	Електронний архів Національного університету «Чернігівська політехніка»	http://ir.stu.cn.ua
11.	Ідеї бізнеса	https://ua.weblium.com/blog/ideyi-dlya-biznesu-2020
12.	Lemarbet – бізнес-ідеї	https://lemarbet.com/ua/biznes-v-ukraine/64-biznes-idei-2016-goda/
13.	Neoseo – збільшуємо продажі	https://neoseo.com.ua/uk/top-101-samyh-perspektivnyh-biznes-idey-v-2018-godu
14.	Bankchart	Bankchart.com.ua/biznes/biznes_start/statti/ideyi_dlya_stvorennya_svogo_privatnogo_biznesu
15.	Економічна правда	https://www.epravda.com.ua/
16.	Українська асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів	http://www.novekolo.info/ua/web-resources
17.	Бізнес-портал	https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/business-insights-ideas/grow-my-business
18.	Національна платформа малого та середнього бізнесу	https://platforma-msb.org/

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркуша

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ**

Кафедра маркетингу, PR-технологій та логістики

КУРСОВА РОБОТА

на тему _____

з дисципліни «Управління бізнесом та бізнес-проектами»

Виконавець:

ЗВО групи _____

_____

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

_____

(звання, прізвище та ініціали)